

Λευτέρη Σκεπετζή 28,
71307 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Ηράκλειο, 22 Αυγούστου 2018

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ – ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Η Ηράκλεια Πρωτοβουλία συμμετέχει στη δημόσια διαβούλευση για τη λειτουργία του Πολιτιστικού-Συνεδριακού Κέντρου, και καταθέτει στο Δήμο Ηρακλείου τις προτάσεις της:

1. Εισαγωγή

1.1 Ιστορικά στοιχεία

Κρίνουμε σκόπιμο να παραθέσουμε εισαγωγικά σύντομα ιστορικά στοιχεία:

Το οικοπέδο, όπου ανεγείρεται το Πολιτιστικό Κέντρο, αποτελεί δωρεά του ευεργέτη του Ηρακλείου Ανδρέα Λυσιμάχου Καλοκαιρινού (1862 – 1930) ενώ ο μικρός Ναός του Αγίου Ανδρέα χτίστηκε, σύμφωνα με επιθυμία, που περιέλαβε στην διαθήκη του, πάνω στο ίδιο οικοπέδο, κατά τη δεκαετία του 1930, από τα Ιδρύματα Ανδρέου και Μαρίας Καλοκαιρινού.

Η ιδέα της κατασκευής Πολιτιστικού Κέντρου στο οικοπέδο αυτό ανήκει στον Ανδρέα Γ. Καλοκαιρινό (1922 – 1992), Δήμαρχο Ηρακλείου (1964 – 1967) και εκτελεστή της διαθήκης του Ανδρέα Λ. Καλοκαιρινού. Κατά την μνημειώδη εισήγησή του, με την ιδιότητα του επικεφαλής της μείζονος μειοψηφίας, στο Δημοτικό Συμβούλιο τον Νοεμβρίου του 1975, πρότεινε όχι μόνο την θέση αλλά και ένα λεπτομερές κτηριολογικό πρόγραμμα, που είναι αυτό που εφαρμόστηκε (απόφαση Δ. Σ.337/1975). Οι τότε Δημοτικοί Σύμβουλοι, προς τιμήν τους, ψήφισαν την πρόταση αυτή και όχι εκείνη του Δημάρχου Μανόλη Καρέλλη, ο οποίος, επίσης προς τιμήν του, απεδέχθη το αποτέλεσμα.

Ο Ανδρέας Γ. Καλοκαιρινός είχε υποσχεθεί γενναία χρηματοδότηση του έργου εκ μέρους των Ιδρυμάτων Καλοκαιρινού, την οποία απεδέχθη το Δημοτικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 210/1989, ψηφίζοντας τους όρους, που έθεσαν τα Ιδρύματα: να ονομασθεί η μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων «Καλοκαιρινείο Δημοτικό Θέατρο» και να τοποθετηθούν προτομές του Ανδρέα και της Μαρίας Καλοκαιρινού. Η χρηματοδότηση, ύψους 3,0 εκ. Ευρώ, πραγματοποιήθηκε κατά την κατασκευή της Α' φάσης, με φροντίδα του μέλους του Δ. Σ. των Ιδρυμάτων, Αλέξη Καλοκαιρινού.

Το 1982, επί Δημαρχίας Καρέλλη, προκηρύχθηκε πανελλήνιος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός. Το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στους αρχιτέκτονες Δημήτρη και Τάσο Μπίρη και Πάνο Κόκκορη, στους οποίους ανατέθηκε η μελέτη εφαρμογής. Οι μελέτες προχώρησαν επί Δημαρχίας Καρέλλη (μέχρι το 1989) και ιδιαίτερα επί Δημαρχίας Κληρονόμου (1989 – 1994) με Πρόεδρο της Επιτροπής Ανέγερσης τον Γιάννη Λεμπιδάκη. Κατά την διάρκεια της Δημαρχίας Ασλάνη (1995 – 2002) δεν υπήρξε ιδιαίτερη πρόοδος. Επί Δημαρχίας Κουράκη (2003 – 2014) ολοκληρώθηκαν οι μελέτες και το 2006 άρχισε η κατασκευή της Α' φάσης του έργου, που ολοκληρώθηκε στη διάρκεια της θητείας του. Απομένει η Β' φάση, την οποία ανέθεσε η νέα δημοτική αρχή υπό τον κ. Λαμπρινό και είναι σε εξέλιξη. Αφορά στην ολοκλήρωση δύο, απαιτητικών σε εξοπλισμό, αιθουσών: της αίθουσας πολλαπλών χρήσεων, 742 θέσεων και της αίθουσας συναυλιών, 213 θέσεων.

1.2 Μία συνάντηση με ειδικούς περί τα πολιτιστικά

Στη διάρκεια της Δημαρχίας Κληρονόμου, το μέλος της παράταξής μας, Μανόλης Βασιλάκης είχε, με την ιδιότητα του προέδρου της Επιτροπής Προετοιμασίας της Λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου, μία συνάντηση με ειδικούς περί τα πολιτιστικά από την γαλλική πόλη Ρεν (Rennes), πρωτεύουσα της Περιφέρειας της Βρετάνης. Από την ενδιαφέρουσα αυτή συνάντηση αξίζει να αναφερθούν τρεις θέσεις των Γάλλων ειδικών:

1. Είναι πολύ σημαντικό για μια πόλη να είναι Πρωτεύουσα Περιφέρειας της Ευρώπης.
2. Κάθε Πολιτιστικό Κέντρο, όπως κάθε Μοναστήρι, χρειάζεται τους καλογέρους του. Χρειάζεται δηλαδή ανθρώπους, που θα βρίσκονται μόνιμως εκεί, ώστε να υπάρχει συνεχής λειτουργία.

3. Η χρηματοδότηση ενός Πολιτιστικού Κέντρου είναι ανάλογη με την σημασία του:

- Πολιτιστικά Κέντρα, που απευθύνονται στους δημότες μιας συνοικίας ή μιας πόλης, χρηματοδοτούνται από τον Δήμο,
- Πολιτιστικά Κέντρα περιφερειακής εμβέλειας χρηματοδοτούνται από τον Δήμο και την Περιφέρεια,
- Πολιτιστικά Κέντρα εθνικής εμβέλειας χρηματοδοτούνται από τον Δήμο, την Περιφέρεια και την κεντρική Κυβέρνηση.

2. Οι δράσεις του Πολιτιστικού Κέντρου

Σ' ό,τι αφορά στις πολιτιστικές εκδηλώσεις προτείνουμε:

- Εκδηλώσεις κάθε είδους ανεξαρτήτως τόπου προέλευσης, κλασικές ή σύγχρονες, με μοναδικό κριτήριο την ποιότητα,
- Στήριξη των τοπικών καλλιτεχνών με παραχώρηση χώρων για πρόβες και παραστάσεις, με συμπερίληψή τους στις εκδηλώσεις του Δήμου, όπως ορθώς γίνεται σήμερα. Οι αίθουσες, σε αντίθεση με τα ισχύοντα σήμερα, πρέπει να παραχωρούνται δωρεάν, όταν οι παραστάσεις γίνονται χωρίς εισιτήριο. Θα ήταν επίσης καλό ο Δήμος να αμείβει με ένα, μικρό έστω, ποσό τα συγκροτήματα, που καλεί να συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις του, παρέχοντάς τους μια οικονομική ανάσα μία φορά τον χρόνο. Θα ήταν επίσης σημαντικό ο Δήμος να αναθέτει την σύνθεση μουσικών, την συγγραφή θεατρικών ή την δημιουργία εικαστικών έργων σε ταλαντούχους καλλιτέχνες, πρακτική, που εφαρμόστηκε από τον αείμνηστο Μανόλη Καρέλλη.
- Το Πολιτιστικό Κέντρο δεν διαθέτει χώρους για να παραχωρήσει μόνιμη στέγη σε πολιτιστικούς και καλλιτεχνικούς συλλόγους και αυτό πρέπει να γίνει σαφές από την αρχή.
- Μέριμνα ώστε το Πολιτιστικό Κέντρο να αποκτήσει τους «καλογέρους» του. Από αυτή την άποψη είναι πολύ σημαντικό ότι το δημοτικό Ωδείο στεγάζεται ήδη σ' αυτό. Καλό θα είναι να ακολουθήσουν οι δημοτικές χορωδίες, η συμφωνική ορχήστρα νέων και να ιδρυθούν δημοτική θεατρική ομάδα, συμφωνική ορχήστρα και άλλες δομές, που θα στεγαστούν επίσης στο Πολιτιστικό Κέντρο.
- Οι βραβευμένοι μελετητές οραματίστηκαν το Πολιτιστικό Κέντρο ως χώρο ανοιχτό, με τον στεγασμένο αύλειο χώρο να αποτελεί τόπο συνάντησης των δημοτών κατά τα πρότυπα της αρχαίας αγοράς και γι' αυτό δεν προέβλεψαν τοίχιο περίφραξης.
- Η επιτυχής λειτουργία του Πολιτιστικού Κέντρου θα κριθεί, σε μεγάλο βαθμό, από την επιλογή του Καλλιτεχνικού Διευθυντή. Υπάρχει ένας σπουδαίος Ηρακλειώτης με περγαμηνές από την θητεία του σε γερμανικά λυρικά θέατρα, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και την Εθνική Λυρική Σκηνή, ο οποίος αγαπά την γενέτειρά του και έχει δώσει ήδη πολύτιμες συμβουλές στην προηγούμενη και την σημερινή δημοτική αρχή. Πρόκειται για τον Μύρωνα Μιχαηλίδη. Θα είναι ευχής έργον να είναι αυτός ο πρώτος Καλλιτεχνικός Διευθυντής. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, πρέπει ν' αξιοποιηθεί ο ίδιος, τόσο στην επιλογή του Καλλιτεχνικού Διευθυντή, όσο και στην δρομολόγηση της λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου.

3. Οι συνεργασίες

Το Πολιτιστικό Κέντρο οφείλει να αναπτύξει ένα μεγάλο δίκτυο συνεργασιών, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου αλλά και του ιδίου. Σημαντικοί συνεργάτες πρέπει, κατά την άποψή μας, να είναι:

- Το Πανεπιστήμιο, το Πολυτεχνείο και το ΤΕΙ Κρήτης και βέβαια το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), η δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στόχος το Πολιτιστικό Κέντρο να συμβάλλει στην επιμόρφωση φοιτητών και μαθητών, να επωφεληθεί από τις σπουδαίες δυνατότητες των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και να στεγάζει συνέδριά τους.
- Η Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών (ΕΚΙΜ), με πληθώρα σημαντικών δραστηριοτήτων, που προσφέρονται για συνεργασία. Η ΕΚΙΜ πρώτη τόλμησε, τον Σεπτέμβριο του 2016, την διοργάνωση ενός μεγάλου συνεδρίου, του 12^{ου} Διεθνούς Κρητολογικού, στο Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου. Το συνέδριο αξιοποίησε επί 4 ημέρες το σύνολο των αιθουσών, που είχαν ολοκληρωθεί κατά την Α' φάση, ενώ ακόμα και το επίσημο δείπνο δόθηκε στους χώρους εστίασης του κτηρίου.
- Το Υπουργείο Πολιτισμού και οι Αρχαιολογικές Υπηρεσίες.

- Τα Μουσεία του Ηρακλείου (Αρχαιολογικό, Ιστορικό, Χριστιανικής Τέχνης και Φυσικής Ιστορίας) και άλλων Κρητικών πόλεων.
- Ανάλογα Ιδρύματα της χώρας και ενδεχομένως του εξωτερικού, όπως η Εθνική Λυρική Σκηνή, οι Κρατικές Ορχήστρες Αθηνών και Θεσσαλονίκης, τα Μέγαρα Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης και τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα.
- Η Παγκρήτια Ένωση των Κρητικών Συλλόγων της Αθήνας, , οι αντίστοιχες Ενώσεις άλλων μεγάλων πόλεων, το Παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών και η Ομοσπονδία των Πολιτιστικών Συλλόγων της Κρήτης.
- Σύλλογοι μουσικών, εικαστικών καλλιτεχνών και φιλολογικά σωματεία, όπως ο Σύλλογος «Χρυσόστομος» των Χανίων, η Ιστορική & Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνου, το Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας, και η Εταιρεία Γραμμάτων και Τεχνών Ανατολικής Κρήτης.

4. Οργάνωση και λειτουργία

Το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου πρέπει, κατά την άποψή μας, να παραμείνει ένας αμιγώς δημοτικός οργανισμός. Ένας ευέλικτος οργανισμός, που θα παρουσιάζει ανά τακτά διαστήματα, π.χ. ανά 3 ή 6 μήνες, τα πεπραγμένα και τον προγραμματισμό του στο Δημοτικό Συμβούλιο. Το μέγεθός του καθώς και αυτό της πόλης του Ηρακλείου, επιβάλλουν να είναι ένα ίδρυμα πανελληνίας εμβέλειας. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπ’ όψη στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, στην επιλογή των συνεργασιών, των παραστάσεων και στην χρηματοδότηση, στην οποία θ’ αναφερθούμε στην επόμενη παράγραφο.

Η ίδρυση ενός Συλλόγου Φίλων του Πολιτιστικού Κέντρου, που θα στηρίζει την λειτουργία του χωρίς να έχει ανάμιξη στα διοικητικά του είναι επιθυμητή. Υπάρχει ήδη η θετική εμπειρία από την λειτουργία της Βικελείου Μορφωτικής Εταιρείας, η οποία στηρίζει το έργο της Βικελαίας Βιβλιοθήκης.

5. Χρηματοδότηση

Εφ’ όσον το Πολιτιστικό – Συνεδριακό Κέντρο Ηρακλείου θα είναι πανελληνίας εμβέλειας, ο Δήμος Ηρακλείου θα πρέπει να διεκδικήσει η χρηματοδότησή του να είναι τριμερής (βλ. παραπάνω παρ. 1.2), δηλ. από το Υπουργείο Πολιτισμού, την Περιφέρεια και τον Δήμο.

Σημαντική πηγή εσόδων μπορεί να είναι η συνεδριακή λειτουργία. Πρέπει όμως να ληφθεί μέριμνα, ώστε να υπάρχει ισορροπία μεταξύ πολιτιστικής και συνεδριακής λειτουργίας και να μην φθάσουμε στο σημείο η συνεδριακή λειτουργία να εκτοπίσει τις πολιτιστικές δραστηριότητες.

6. Ονοματοθεσία αιθουσών

Ύστερα απ’ όσα εκτέθηκαν παραπάνω (παρ. 1.1) είναι προφανές ότι η μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων θα λάβει το όνομα «Καλοκαιρίνιο». Εκτός από τις προτομές του Ανδρέα Λ. Καλοκαιρινού και της συζύγου του Μαρίας, σε μία μαρμάρινη πινακίδα θα πρέπει να γίνει αναφορά και στον Ανδρέα Γ. Καλοκαιρινό, τον εμπνευστή της ίδρυσης του Πολιτιστικού – Συνεδριακού Κέντρου. Η ονοματοθεσία θα μπορούσε να συνδυασθεί με την απονομή του βραβείου ηθικής τάξεως του Δήμου Ηρακλείου στα Ιδρύματα Καλοκαιρινού, που εκκρεμεί μετά από σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, την 1055/2006, που ελήφθη από την προηγούμενη δημοτική αρχή.

Η αίθουσα συναυλιών θα μπορούσε να ονομασθεί «αίθουσα Μίκη Θεοδωράκη». Επαναφέρουμε μάλιστα την πρόταση του Νίκου Ματζαπετάκη, επί σειρά ετών προέδρου της Πολιτιστικής Επιτροπής του Δήμου Ηρακλείου, να ζητηθεί από τον διάσημο συνθέτη να συνθέσει ένα έργο για τα εγκαίνια του Πολιτιστικού Κέντρου.

Ο Δήμος Ηρακλείου οφείλει να τιμήσει ακόμα με ονοματοθεσία ενός κηποθεάτρου ή μιας αίθουσας τον Βιτσέντζο Κορνάρο, τον Οδυσσέα Ελύτη, που γεννήθηκε στην πόλη μας και κηρύχθηκε επίτιμος δημότης αυτής, τον Γιώργο και την Μαρώ Σεφέρη, η βιβλιοθήκη των οποίων έχει δωριθεί στην Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη.

η Πρόεδρος